(424) "गृधु अभिकाङ्क्षायाम्" (IV-दिवादिः-1246. सक. सेट्. पर.)

'गृधेर्गृध्यति काङ्क्षायां, गर्धेस्तत्रैव गर्धयेत् ।' (श्लो. 123) इति देवः ।

गर्धकः-र्धिका, गर्धकः-र्धिका, [1]जिगर्धिषकः-षिका, [2]जरीगृधकः-धिका ;
गर्धिता-त्री, गर्धयिता-त्री, जिगर्धिषिता-त्री, जरीगृधिता-त्री ;
[3]गृध्यन्-न्ती, [4]गर्धयन्-न्ती, जिगर्धिषन्-न्ती ; —
गर्धिष्यन्-न्ती-ती, गर्धयिष्यन्-न्ती-ती, जिगर्धिषिष्यन्-न्ती-ती ; —
[5]व्यतिगृध्यमानः, गर्धयमानः, — जरीगृध्यमानः ;
व्यतिगर्धिष्यमाणः, गर्धयिष्यमाणः, — जरीगृधिष्यमाणः ;
[6]सङ्घृत्-सङ्घृद्-सङ्गृधौ-सङ्गृधः ; — —
[7]गृद्धम्-गृद्धः-गृद्धवान्, गर्धितः, जिगर्धिषितः, जरीगृधितः-तवान् ;
गृधः, [8]धनगर्धी, [9]गर्धनः,[A] [10]गृध्नुः,[B] गर्धः, जिगर्धिषुः, जरीगृधः ;

---

1. अस्य धातोः सेट्कत्वात् सनि '**जिगर्धिषकः**' इति रूपमेव साधु । **क्षीर-तरङ्गिण्यां** इडभावघटितप्रयोगो दृश्यते '**जिघृत्सति**' इति ; तत्र प्रमाणं नोपलभ्यते ।
2. '**रीगृदुपधस्य** च' (7-4-90) इति यङन्ते सर्वत्र अभ्यासस्य रीगागमः ।
3. '**दिवादिभ्यः**—' (3-1-69) इति श्यन् । श्यनो ङिद्भावात् अङ्गस्य गुणो न ।
4. **गर्धयन्** माणवकम् । प्रतारयन् इत्यर्थः । '**गृधिवञ्च्योः** प्रलम्भने' (1-3-69) इति ण्यन्ताद् **गृधेः** परस्मैपदमेव । अन्यत्र, 'श्वानं **गर्धयन् गर्धयमानः**' इति भवति । स्पृहामुत्पादयन् इत्यर्थः ।
5. 'कर्तरि कर्मव्यतीहारे' (1-3-14) इति शानच् ।
6. पदान्ते 'एकाचो बशो भष् झषन्तस्य स्ध्वोः' (8-2-37) इति भष्भावः । जश्त्वं चर्त्वञ्च ।
7. उदित्त्वेन क्त्वायामिटो विकल्पनात् 'यस्य विभाषा' (7-2-15) इत्यनेन निष्ठायाम् इण्निषेधः ।
8. 'सुप्यजातौ—' (3-2-78) इति ताच्छील्ये णिनिः । 'झषस्तथोर्धोऽधः' (8-2-40) इति धत्वम् ।
9. 'जुचङ्क्रम्यदन्द्रम्यसृगृधि—' (3-2-150) इत्यादिना ताच्छीलिको युच् ।
10. 'त्वसिगृधिधृषिक्षिपेः—' (3-2-140) इति क्नुः ताच्छीलिकः । 'नेड् वशि कृति' (7-2-8) इति इण्निषेधः ।

A. 'कपिश्चङ्क्रमणोऽद्यापि नासौ भवति **गर्धनः** ।
कुर्वन्ति कोपनं तारा मण्डना गगनस्य माम् ॥' भ. का. 7-16.

B. 'नभ्यांस्तुभ्य विभो जयेति नुवते क्विप्यन् प्रमेयद्रुजं
क्विप्यन् ऋद्धिमगृध्नवेऽपि स विमृश्याक्षीयमाणां ददौ ॥' धा. का. 2-67.